

KİTAPLARA İMAN VE KUR'ÂN'IN ÖZELLİKLERİ¹

Yüce Allah, emir ve yasaklarını, helal ve haramlarını, öğüt ve tavsiyelerini insanlara tebliği etsin, onlara örnek ve rehber olsun diye ilk insandan itibaren peygamberler göndermiş ve onlara kitaplar vermiştir:

لقد ارسلنا رسلنا بالبينات و انزلنا معهم الكتاب

"Andolsun biz elçilerimizi açık mucizelerle gönderdik ve beraberlerinde kitabı indirdik..." (Hadîd,57/ 25).

Peygamberlere verilen kitaplar, "sahifeler" ve "büyük kitaplar" olmak üzere iki kısma ayrılır. Adem (a.s.)'a 10, Şit (a.s.)'a, 50, İdris (a.s.)'a 30 ve İbrahim (a.s.)'a 10 sayfa verilmiştir. Peygamberlere sahifeler verildiği,

ان هذا لفي صحف الاولى صحف ابراهيم و موسى

"Şüphesiz bu hükümler, ilk sayfalarda, İbrahim ve Musa'nın sayfalarında da vardır" (87/18-19) âyetinde bildirilmektedir.

Büyük kitaplar dört tanedir. **Tevrat** Musa (a.s.)'a², **Zebur** Davud (a.s.)'a, **İncil** İsa (a.s.)'a **Kur'ân**, Hz. Muhammed (as.)'a verilmiştir. Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'ân'ı isimleri, Allah'ın son kitabı Kur'ân'da açıkça zikredilmektedir:

و قفينا على اثارهم بعيسى ابن مريم مصدقا لما بين يديه من التوراة و اتينه الانجيل فيه هدى و نور مصدقا لما بين يديه من التوراة و هدى و موعظة للمتئين

"O peygamberlerin izleri üzere Meryem oğlu İsa'yı, önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak gönderdik. Ona içerisinde hidayet ve nur bulunan önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğruyailetici ve bir öğüt olarak İncil'i verdik" (Mâide, 5/46).

نزل عليك الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه و انزل التوراة والانجيل من قبل هدى للناس و انزل الفرقان

"(Ey Peygamberim!) O (Allah), sana kitabı ve kendinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti" (Al-i İmrân, 3/3-4).

و اتينا داود زبوراً و اتينا داود زبوراً " ... Davud'a da Zebur'u verdik" (Nisa, 4/163).

و انزلنا اليك الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه من الكتاب و مهيمنا عليه

"(Ey Peygamberim!) Sana da Kitabı (Kur'ân'ı) hak, önündeki kitapları doğrulayıcı ve onları gözetleyici olarak indirdik..." (Maide, 5/48)

Allah'ın Peygamberlere kitaplar indirdiğine iman etmek, imanın altı esasından biridir.³ Kur'ân'ı kerimde bir çok âyette kitaplara iman edilmesi emredilmektedir:

يا ايها الذين امنوا امنوا بالله و رسوله و الكتاب الذي نزل على رسوله و الكتاب الذي انزل من قبل

"Ey îman edenler! Allah'a, Peygamberine, Peygamberine indirdiği **kitabı** ve daha önce indirdiği **kitabı** îman edin" (Nisa,4/136).

Allah'ın peygamberlerine verdiği kitaplardan birine îman etmeyen kimse mümin olamaz. Bu husus Kur'ân'da açıkça ifade edilmektedir:

و من يكفر بالله و ملئكته و كتبه و رسله و اليوم الاخر فقد ضل ضلالا بعيدا

¹ Bu bölümü, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi Doç. Dr. İsmail KARAGÖZ tarafından hazırlanmıştır.

² bk. En'am, 6/91.

³ Müslim, İmân, 1. 5. I, 37, 40.

"...Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve âhiret gününü inkâr ederse derin bir sapıklığa düşmüş olur" (Nisa, 4/136) anlamındaki âyet bunun delilidir. Yüce Allah iman esaslarının bir kısmını kabul edip bir kısmını kabul etmeyenleri "**hakiki kafirler**" olarak nitelemekte (Nisa, 4/150-151.bk. Bakara, 2/85) ve

و لا تكونن من الذين كذبوا بآيات الله فتكونن من الخاسرين

"Sakın Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan olma, yoksa ziyana uğrayanlardan olursun" buyurmaktadır (Yunus, 10/95).

Allah'ın insanlara kitaplar göndermesi, onlara yol göstermesi içindir.⁴ Peygamberler kendilerinden önceki peygamberleri, kitaplar da kendilerinden önceki kitapları tasdik ederler. Çünkü hepsi ilâhî vahye dayanır. Allah'ın peygamberler vasıtasıyla gönderdiği kitaplardan bugün sadece Tevrat, İncil ve Kur'ân metni mevcuttur. Kur'ân'ın dışındaki kitapların asılları aynen korunamamıştır.

TEVRAT

Bu gün Tevrat'ın meşhur üç nüshası vardır. 1. Yahudiler ve Protestan âlimlerce kabul gören İbrânî dilinde yazılmış nüsha, 2. Roma ve doğu kiliselerince muteber olan Yunanca yazılmış nüsha, 3. Sâmirîlerce muteber olan ve Sâmirî dilinde yazılmış nüsha.

Bu üç nüsha birbirinin aynı değildir, birbirinden farklı bilgiler içermektedir. Mesela Hz. Adem'den Nuh tûfânına kadar geçen süre; Sâmirice nüshada 1307 yıl, İbrânice nüshada 1650 yıl, Yunanca nüshada 2260 yıl geçtiği bildirilmektedir. Dolayısıyla elde mevcut Tevrat nüshaları, Hz. Musa'ya indirilen ilâhî kitabın aynısı değildir.⁵ İçinde Allah'ın hükmü⁶ olduğu gibi sonradan karıştırılmış insan sözü de vardır. Biz Hz. Musa'ya indirilen ilâhî kitabın aslının hak olduğuna iman ederiz.

İNCİL

Günümüzde mevcut İncil, *Kitab-ı Mukaddes* içinde yer alan ve 27 kitaptan oluşan **Ahd-i Cedîd**'dir. **Ahd-i Cedîd**'in 4 nüshası vardır. **Matta, Markos, Luka ve Yuhanna**. Bu nüshalar Yunanca yazılmıştır. Bu dört **İncil** nüshası, MS 325 yılında Kostantin tarafından organize edilen İznik toplantısında yüzlerce İncil nüshası arasından seçilip kabul edilmiş, diğerleri imha edilmiştir. **Ahd-i Cedîd**, MS 65-150 yıllarında yazılmıştır. Halbuki Hz. İsa MS. 29 yılında göğe çekilmiştir. Hıristiyan dünyasında kabul görmeyen bir de Barnaba İncil'i vardır. **Barnaba İncilini** havarilerden Kıbrıs doğumlu; Pavlus'un çağdaşı ve arkadaşı olan Joses kaleme almıştır. Barnaba, Pavlus ile tevhit konusunda ayrılığa düşmüştür. Pavlus, tevhit inancını teslise yani baba, oğul ve ruhu'lkudüs'ten oluşan üçlü Allah inancına) çevirmiştir.

Allah'ın Hz. İsa (a.s.)'a indirdiği İncil'in aslı korunamamıştır. Mevcut İncil nüshalarının içinde Allah sözleri⁷ ile insan sözleri karışmıştır. Biz Allah'ın İsa (a.s.)'a indirdiği hak kitaba iman ederiz.⁸

Kur'ân'ı Kerim'de bazı Yahudilerin kelimelerin yerlerini değiştirerek Tevrat'ı tahrif ettikleri,⁹ elleriyle kitabı yazıp 'bu Allah katındandır' dedikleri,¹⁰ Hıristiyanların "Allah İsa Mesih'tir",¹¹ "Allah için üçüncüsüdür" dedikleri ve bu kimselerin kâfir oldukları¹² bildirilmektedir.

Yüce Allah, ehl-i kitaptan Tevrat, İncil ve Kur'ân'ın hükümlerini uygulamasını istemektedir (Mâide, 5/68).

KUR'ÂN

⁴ Mesela bk. Bakara, 2/185. Al-i İmran, 3/4. Mâide, 5/44, 46.

⁵ Akseki, Ahmed Hamdi, *İtikat., İslam Dini İbadet ve Ahlak*, s. 79. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 1966. 16. baskı.

⁶ Mâide, 5/43-44.

⁷ Mâide, 5/68.

⁸ Akseki, s.79.

⁹ Nisa, 4/46. Mâide, 5/41.

¹⁰ Bakara, 2/79

¹¹ Mâide, 5/17.

¹² Mâide, 5/73.

Kur'ân; Yüce Allah tarafından vahiy yolu ile Arapça olarak peyder pey Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'e indirilen,¹³ nesilden nesile bize kadar tevatüren gelen, mushaflarda yazılı, Fatiha Suresi ile başlayıp Nas Suresi ile sona eren, 323015 harf, 77439 kelime¹⁴, 6236 âyet ve 114 sureden oluşan muciz bir kelimadır.

Kur'ân; Allah'ın son ilâhî kitabıdır. Allah'tan geldiği gibi aynen muhafaza edilmiştir. Dünyadaki Kur'ân nüshalarının tamamı birbirinin aynıdır. Tamamen Allah sözüdür. Kelimelerinin seçilişi, cümlelerinin kuruluşu, ayetlerinin tertibi, lafızları ve manası ile bütünüyle Allah'a aittir. Bu konuda, vahiy meleği ve Peygamberimiz (s.a.v.) sadece birer vasıta. İçine asla insan sözü karışmamıştır.

Kur'ân'a îman; Kur'ân'ın Allah sözü olduğuna, her tavsiye ve hükmünün, emir ve yasağının insanları en doğru yola ilettiğine, helal ve haramlarının insanların yararına olduğuna, verdiği bütün bilgi ve haberlerin doğruluğuna, hükümlerinin uygulanabilirliğine ve şu özelliklere sahip bir kitap olduğuna iman etmek gerekir.

KUR'ÂN'IN ÖZELLİKLERİ

1. Kur'ân, Allah tarafından indirilmiş bir kitaptır (*münezzel*).

انه منزل من ربك بالحق “... O (Kur'ân) Rabbin katından hak olarak indirilmiştir” (En'âm, 114)¹⁵.

2. Ramazan ayında, mübârek bir gece olan kadir gecesinde indirilmeye başlanmıştır.

شهر رمضان الذي انزل فيه القرآن “Ramazan ayı ki Kur'ân o ayda indirilmiştir” (Bakara, 2/185).

انا انزلناه في ليلة مباركة “Biz onu mübarek bir gecede indirdik” (Duhan, 44/3).

انا انزلناه في ليلة القدر “Biz onu kadir gecesinde indirdik” (Kadir,97/1).

3. Önce Levh-ı mafuz'dan dünya semasına (*inzal*), buradan da Cebrail vasıtasıyla Arap diliyle Hz. Muhammed (a.s.)'in kalbine 610-632 yılları arasında parça parça indirilmiştir (*tenzîl*)¹⁶

نزل به الروح الامين على قلبك لتكون من المنذرين بلسان عربي مبين

“Uyarıcılardan olasın diye onu güvenilir Ruh (Cebrail) senin kalbine apaçık Arapça bir dil ile indirmiştir” (Şuarâ 26/193-195. bk. Nahl, 16/102).

4. Allah sözüdür (*kelâmullah*) (Tevbe 6).

يريدون ان يبدلوا كلام الله “Onlar, Allah'ın kelamını değiştirmek istiyorlar” (Fetih, 48/15).

Kur'ân, tamamen Allah sözüdür. Cebrail Peygamberimiz (a.s.)'e Peygamberimiz de insanlara ulaştırmada sadece bir vasıta.

5. Allah'ın vahyi, kitabı (*kitabüllah*), ipi (*hablüllah*).

و اوحى الي هذا القرآن لاندركم به و من بلغ

“Bu Kur'ân bana onunla sizi ve ulaştığı herkesi uyarayım diye vahyolundu” (En'âm, 6/19).

ان الذين يتلون كتاب الله "Allah'ın kitabını okuyanlar...."(Fatr,35/29).

¹³ bk. Şuara, 26/192-195, Fûrkan, 25/32.

¹⁴ Celalettin es-Süyûtî, *el-İtkan fi Ulûmi'l-Kurân*, I, 184. Dımaşk, 1362.

¹⁵ bk. Vakıa 80. bk. Hakka, 43. Fussilet, 42, Zümer, 1, Mümin, 2 Casiye, 2. Ahkaf, 2.

¹⁶ bk. İsra, 17/106. Fûrkan, 25/32

و اعتصموا بحبل الله جميعا و Hep birlikte Allah'ın ipine sımsıkı sarılın” (Al-i İmrân,3/ 102).

5. Hak ile batılı, hayır ile şerri, iyi ile kötüyü, doğru ile yanlış biribirinden ayıran bir kitaptır (*fürkan ve fasl*).

تبارك الذي نزل الفرقان على عبده ليكون للعالمين نذيرا

“Alemlere bir uyarıcı olsun diye kuluna Fûrkan’ı indiren Allah’ın şanı yücedir” (Fûrkan, 25/1).

انه لقول فصل “Şüphesiz Kur’ân hak ile batılı ayırt eden bir sözdür” (Târık,13).

7. Önceki kitapları doğrulayan (*musaddık*), koruyup gözeten (*müheymin*), gerçekleri ve doğruları içeren bir kitaptır (*hak*).

و الذي اوحينا اليك من الكتاب هو الحق مصدقا لما بين يديه

“(Ey Peygamberim!) Sana vahyettiğimiz kitap, kendinden öncekileri tasdik eden **hak** kitaptır” (Fâtır, 35/31. bk. Al-i İmrân, 3/3).

و انزلنا اليك الكتاب بالحق مصدقا لما بين يديه من الكتاب و مهيمنا عليه

“(Ey Peygamberim!) Sana o kitabı **hak**, önündeki kitapları **doğrulayıcı**, onları gözetip **koruyucu** olarak indirdik” (Maide, 5/48)¹⁷

8. Çok değerli, şerefli ve üstün (*kerîm*), büyük (*azîm*), değeri yüce (alî) ve çok hikmetli (*hakîm*) bir kitaptır.

انه لقران كريم “Şüphesiz o **kerim** bir Kur’ân’dır” (Vakıa, 54/77).

Andolsun biz sana tekrarlanan yedi ayeti ve büyük Kur’ân’ı verdik” (Hicr, 15/87).

Şüphesiz O, katımızdaki ana kitapta (Levh-ı Mahfuz'da) mevcuttur, çok yücedir, hikmetlerle doludur” (Zuhruf, 43/4).¹⁸

9. "Şerefli (*mecîd*, *zî'z-zikr*), üstün ve eşsiz (*azîz*) bir kitaptır.

Şerefli Kur’ân’a yemin olsun” (Kaf, 50/1).

Şerefli Kur’ân’a yemin olsun” (Sad, 38/1).

Şüphesiz o **aziz** bir kitaptır” (Fussilet, 41/41).

10. Apaçık (*mübîn*), muhkem mufassal ve *Mübarek* bir kitaptır.

الر تلك ايات الكتاب و قران مبین “Elik, lam ra. Bunlar, kitabın ve **apaçık** olan Kur’ân’ın ayetleridir” (Hicr, 15/1).¹⁹

الر كتاب احكمت اياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير

“Elif lam ra. Bu Kur’ân, ayetleri hikmet sahibi ve her şeyden haberdar olan Allah tarafından **muhkem kılınmış** sonra da **tafsil edilmiştir**” (Hud, 11/1).²⁰

¹⁷ bk. En’âm, 6/92, Fâtır, 35/31. Yunus, 10/37, 108.

¹⁸ bk. Yunus, 10/1. Yasin, 36/2.

¹⁹ bk. Duhan, 44/2, Zuhruf, 43/2.

و هذا كتاب انزلناه مبارك “Bu indirdiğimiz mübarek bir kitaptır” (En’am, 6/92).²¹

11. Sözlerin en güzelidir (*ahsenü’l-hadîs*), güzellikte ayetleri birbirine benzeyen (*müteşâbih*), öğütleri ve hükümleri tekrarlanan (*mesânî*) bir kitaptır.

الله نزل احسن الحديث كتابا متشابهها مثاني

“Allah sözün en güzelini, ayetleri güzellikte birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri ve kısımları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir” (Zümer, 39/23).

12. Bütün âlemler için bir öğüttür (*zıkr, zıkrâ, tezkire, mevize*).

“Hayır Kur’ân, bir öğüttür (*tezkire*), dileyen ondan öğüt alır” (Müddessir, 74/54-55).

“Ey insanlar, Rabbinizden size bir öğüt (*mevize*) gelmiştir” (Yunus, 10/57).

“O Kur’ân âlemler için bir öğüttür (*zıkr*)” (Tekvir, 81/27).

“Muttakiler için bir öğüttür (*mevize*)” (Al-i İmran, 3/138).

“Müminler için bir öğüttür (*zıkrâ*)” (A`râf,7/ 2).

13. İnsanlar için yol gösterici, rehber ve kılavuzdur (*hüdâ*).

“İnsanlar için yol göstericidir” (Bakara, 2/185).

“Muttakiler için bir hidayettir” (Bakara, 2/2),

“Muhsinler için hidayet ve rahmettir” (Lokman, 31/2).

“Şüphesiz bu Kur’ân, insanları en doğru yola iletir” (İsra, 17/9).

14. Göğüslere bir şifadır.

“(Kur’ân), kalplere bir şifadır” (Yunus, 10/57).

و نزل من القران ما هو شفاء و رحمة للمومنين

“Bu Kur’ân’dan, müminler için şifa ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz” (İsra, 17/82).

15. İnsanlar için bir açıklama (*beyan*) ve bir bildiridir (*belâğ*)

“Bu Kur’ân, insanlar için bir açıklamadır” (Al-i İmran, 3/138).

“Bu Kur’ân, kendisiyle uyarılınsınlar, Allah’ın ancak tek ilah olduğunu bilsinler ve akıl sahipleri düşünüp öğüt alsınlar diye insanlara bir bildiridir” (İbrahim, 14/52).

16. İnsanlar için müjde, müjdecî ve uyarıcıdır (*büşrâ, beşîr ve nezîr*).

“Müslümanlar için müjdedir” (Nahl,16/ 89).

“Müminler için müjdedir” (Bakara, 2/97).

²⁰ bk. En’am, 6/114. Fussilet 41/ 3.

²¹ bk. En’am, 6/155. Sad, 38/29.

و بشرى للمحسنين “Muhsinler için müjdedir” (Ahkâf, 46/12).

بشييرا و نذيرا "Kur'ân, müjdeleyici ve uyarıcıdır" (Fussilet, 41/4).²²

Kur'ân iman edip sâlih amel işleyenlere büyük mükafat olduğunu müjdeler, iman etmeyenleri ise acıklı bir azap ile uyarır²³ Müslümanlar için bir müjdedir (Nahl, 16/89).

17. Apaçık bir ışıktır (*nur mübîn*) ve aydınlatıcıdır (*münir*).

يا ايها الناس قد جاءكم برهان من ربكم و انزلنا اليكم نورا مبينا

“Ey insanlar! Size Rabbinizden bir delil (Kur'ân veya Peygamber) geldi ve apaçık bir nur Kur'ân indirdik” (Nisa,4/ 174).

18. Hayranlık veren bir kitaptır (*aceb*).

قل اوحى الي انه استمع نفر من الجن فقالوا سمعنا قرانا عجبا

“(Ey Peygamberim!) De ki: Bana cinlerden bir topluluğun Kur'ân'ı dinleyip şöyle dedikleri vahyedildi: ‘Biz doğruya ileten ve hayranlık verici bir Kur'ân dinledik ve ona iman ettik’ (Cin, 72/1-2).

19. Dosdoğru ve adil bir kitaptır (*kayyim, sıdk, adl*).

قيما “Kur'ân, dosdoğrudur” (*kayyim*) (Kehf, 18/2).

و تمت كلمة ربك صدقا و عدلا “Rabbinin kelimesi Kur'ân, doğruluk ve adalet bakımından tamdır” (En'âm, 6/115).

20. Açık ve kesin bir delildir (*beyyine, bürhân*).

فقد جاءكم بينة من ربكم “Rabbinizden açık bir delil (*beyyine*), geldi” (En'âm, 6/157).

يا ايها الناس قد جاءكم برهان من ربكم “Ey insanlar! Size Rabbinizden kesin bir delil (*bürhan*) geldi” (Nisa, 4/174).

21. Sorumluluğu ağır ve ciddi bir sözdür (*kavli sakîl*).

انا سنلقي عليك قولا ثقيلا “Biz sana (sorumluluğu) ağır bir söz vahyedeceğiz” (Müzzemmil,73/5).

22. Büyük bir haberdir (*nebeün azîm*)

قل هو نبؤ عظيم “(Ey Peygamberim!) De ki: Bu Kur'ân, büyük bir haberdir” (Sad, 38/67).

23. Kalpleri dirilten, hayat veren bir kitaptır (*ruh*).

و كذلك اوحينا اليك روحا من امرنا

“(Ey Peygamberim!) İşte sana emrimizle bir ruh, kalpleri dirilten bir kitap vahyettik” (Şura, 42/52).

24. Müminler için rahmet ve gönül gözünü açan ışıklardır (*besâir*).

هذا بصائر من ربكم و هدى و رحمة لقوم يؤمنون

²² bk. Ahkâf, 46/12. Bakara, 2/ 97, En'am, 6/19, Meryem, 19/97.

²³ İsra, 17/9-10. Kehf, 18/1-3.

“Bu Kur’ân âyetleri, Rabbinizden gelen basiretler / gönül gözlerini aydınlatan nurlardır...” İman edecek bir toplum için bir hidayet kaynağı ve bir rahmettir" (A'raf, 7/203).²⁴

25. Her şeyi beyan eden bir kitaptır (*tibyan*).

و نزلنا عليك الكتاب تبياناً لكل شيء

“(Ey Peygamberim!) Sana bu kitabı her şeyi açıklayan bir kitap olarak indirdik ” (Nahl, 16/89).

26. Allah’ın emridir (*emrullah*).

“İşte bu, size Allah’ın indirdiği emirdir” (Talak, 65/5).

27. “Aslı, Levh-ı mafuzdadır (ümmü’l-kitap ve kitab-ı meknun, suhufu mükerreme).

“Şüphesiz o, katımızdaki ana kitapta mevcuttur” (Zuhruf, 43/4).

“O, levhı mahfuzdadır” (Büruc, 85/22).

“O, korunmuş bir kitaptadır” (Vakıa, 56/78).

في صحف مكرمة مرفوعة مطهرة بايدي سفرة كرام بررة.

"(Kurân), şerefli ve sadık yazıcı meleklerin elindeki yüksek, tertemiz ve çok değerli sahifelerdedir" (Abese, 80/13-16).

Ana kitap ve korunmuş kitaptan maksat, levh-ı mahfuz yani olmuş ve olacak her şeyin bilgisinin bulunduğu ilâhî programdır (bk. Hadid, 57/22).

28. Amacı insanları karanlıklardan aydınlığa çıkarmaktır.

الر كتاب انزلناه اليك لتخرج الناس من الظلمات الى النور باذن ربهم الى صراط العزيز الحميد

“Elif lam ra. (Ey Peygamberim!) Bu, Kur’ân Rabbinin izniyle insanları karanlıklardan aydınlığa mutlak güç sahibi ve övgüye layık Allah’ın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitaptır” (İbrahim, 14/1).

Karanlık, küfür, zulüm ve isyan, aydınlık ise iman, ihsan, ibadet, itaat, adalet ve takvadır.

29. İnsanlar için gerekli olan her türlü örnek anlatılmıştır.

و لقد صرفنا للناس في هذا القرآن من كل مثل

“Andolsun biz Kur’ân’da insanlara her çeşit misali türlü biçimlerde anlattık” (İsra, 17/89).²⁵

30. İnsanlar tarafından benzeri getirilemeyen eşsiz bir kitaptır.

قل لنن اجتمعت الانس و الجن على ان ياتوا بمثل هذا القرآن لاياتون بمثله و لو كان بعضهم لبعض ظهيراً

“(Ey Peygamberim!) De ki: Andolsun ki insanlar ve cinler bu Kur’ân’ın bir benzerini getirmek üzere toplansalar ve birbirlerine destek olsalar yine onun benzerini getiremezler” (İsra, 17/88).

Kur’ân’da insanların Kur’ân’ın bir benzerini getirmek şöyle dursun benzeri on sure,²⁶ benzeri bir sure,²⁷ hatta onun gibi bir söz²⁸ getiremeyecekleri bildirilmektedir.

²⁴ bk. En’âm, 6/157. Nahl, 16/89.

²⁵ bk. Rum, 30/58, Ankebut, 29/43, İsra, 17/41, Zümer, 39/27.

²⁶ Hud, 11/13.

²⁷ Bakara, 2/23.

31. Koruyucusu Allah'tır.

انا نحن نزلنا الذكر و انا له لحافظون "O zikri / Kur'ân'ı biz indirdik, onun koruyucusu da elbette biziz" (Hicr, 15/9).

32. Müminlere, hidayet, rahmet ve şifa olan Kur'ân zalimlerin sadece ziyanını artırır, iman etmeyenlere kapalı ve anlaşılmaz gelir:

و لا يزيد الظالمين الا خسارا "Kur'ân zalimlerin ancak zararını artırır" (İsra, 17/82).

وانه لحسرة على الكافرين "Şüphesiz kurân, kâfirler için mutlaka bir pişmanlık sebebidir" (Hâkka, 69/50).

33. Şüphesiz Kur'ân kesin gerçek bilgidir" (Hâkka, 69/51).

و الذين لا يؤمنون في اذانهم وقر و هو عليهم عمى

"... İman etmeyenlerin kulaklarında bir ağırlık vardır ve Kur'ân onlara kapalı ve anlaşılmaz gelir" (Fussilet,41/44).

35. Kur'ân, kafirlerin çoğunun ancak küfür, taşkınlık, kaçış ve ziyanını artırır.

و ليزيدن كثيرا منهم ما انزل اليك من ربك طغيانا و كفرا

"... Yemin olsun ki sana Rabbinden indirilen bu Kur'ân onlardan çoğunun taşkınlık ve küfrünü artıracaktır..." (Maide, 5/68).

و ما يزيدهم الا نفورا "... (Kur'ân) kâfirlerin ancak kaçışlarını artırır" (İsrâ, 17/41).

36. İçinde asla batıl söz ve eğriliği yoktur.

لا ياتيه الباطل من بين يديه و لا من خلفه "Ona ne önünden ne de ardından batıl gelmez" (Fussilet,41/41).

الحمد لله الذي انزل على عبده الكتاب ولم يجعله عوجا "O Allah'a hamd olsun ki kuluna kitabı indirdi ve onda hiçbir eğrilik koymadı" (Kehf, 18/1).

37. Âyetlerini ve hükümlerini kimse değiştiremez.

لا يبدل لكلماته "Onun sözlerini değiştirebilecek kimse yoktur" (Kehf, 18/27).²⁹

و اذا تتلى عليهم اياتنا بينات قال الذين لا يرجون لقائنا انت قران غير هذا او بد له قل ما يكون لي ان ابد له من تلقاء نفسي

"Âyetlerimiz kendilerine apaçık birer delil olarak okunduğunda (öldükten sora) bize kavuşmayı ummayanlar, 'ya bize bundan başka bir Kur'ân getir veya onu değiştir' dediler. De ki: 'Onu kendiliğimden değiştirmem benim için olacak şey değildir...' (Yunus, 10/15).

38 Boş bir söz (*hezl*), şair ve kahin sözü değildir.

و ما هو بالهزل "Boş bir söz değildir" (Tank, 86/14).

و ما هو بقول شاعر "O Kur'ân bir şair sözü değildir" (Hâkka, 69/41).

و لا بقول كاهن "Bir kahin sözü de değildir" (Hâkka, 69/41-42. bk, Yasin, 69).

39. Peygamber tarafından uydurulmuş bir söz, sihir, eskilerin masalları ve efsane değildir.

²⁸ Tur, 52/34.

²⁹ bk. En'am, 6/115. Yunus, 10/64.

Mekke müşrikleri Kur'ân'ı peygamber uyduruyor, ona bilen biri öğretiyor, o apaçık bir sihir-
dir, büyü bir insan sözüdür, yalandır, eskilerin masallarıdır, efsanedir iddiasında bulunmuşlardı.

وقالوا ما هذا الا افك مفترى “Bu Kur'ân uydurulmuş bir yalandır dediler” (Sebe, 34/43).

ان هذا الا سحر مبین (Kâfirler) "Bu (Kur'ân) apaçık bir büyüdür" dediler" (Sebe', 34/43).

ام يقولون تقوله “Yoksa Kur'ân'ı (Peygamberin) kendisi mi uydurdu diyorlar” (Tur, 54/32).

سيقولون هذا افك قديم “Bu, eski bir uydurmadır diyecekler” (Ahkâf, 46/11).

وقال الذين كفروا ان هذا الا افك افتريه و اعانه عليه قوم اخرون

“İnkâr edenler, ‘Bu Kur'ân, Muhammed’in uydurduğu bir yalandan başka bir şey değildir; baş-
ka bir topluluk, ona bu konuda yardım etmiştir’ dediler” (Furkan, 25/4).

فقال ان هذا الا سحر يوثر ان هذا الا قول البشر

“Bu, ancak nakledile gelen bir sihirdir; bu, ancak insan sözüdür dedi.” (Müddessir, 74/24-25).

ان هذا الا اساطير الاولين “Bu Kur'ân, eskilerin masallarından başka bir şey değildir, dediler” (Enfal,
8/31).

وقالوا اساطير الاولين اكتبها فهي تملى عليه بكرة و اصيلا

"Bu Kur'ân, (Muhammed'in başkalarından) yazıp aldığı öncekilere ait efsanelerdir. ‘Bunlar,
ona sabah akşam okunmaktadır’ dediler” (Furkan,25/ 5)

Yüce Allah, bu iddialara Kur'ân'da şöyle cevap vermiştir:

فقد جاؤا ظلما و زورا “Böylece onlar haksız ve asılsız bir söz söylediler” (Furkan, 25/4).

و ما كان هذا القران ان يفترى من دون الله “Bu Kur'ân, Allah'tan (indirilmiş olup) başkası tarafından
uydurulmuş değildir” (Yunus, 10/37).

قل انزله الذي يعلم السر في السموات و الارض

“(Ey Peygamberim!) De ki: O kitabı göklerin ve yerin sırrını bilen (Allah) indirmiştir” (Furkan,25/6).

و لقد نعلم انهم يقولون انما يعلمه بشر لسان الذين يلحدون اليه اعجمي وهذا لسان عربي مبين

“Andolsun ki biz, onların Kur'ân'ı ona bir insan (Rum asıllı Yaiş Cabir ve Bel'am adlı birkaç Hıris-
tihan) öğretiyor dediklerini biliyoruz. İma ettikleri kimsenin dili yabancıdır. Bu Kur'ân ise gayet açık
bir Arapçıdır” (Nahl, 16/103).

و لو تقول علينا بعض الاقاويل لاخذنا منه باليمين ثم لقطعنا منه الوتين فما منكم من احد عنه حاجزين

“Eğer Peygamber, bize isnat ederek bazı sözler uydurmuş olsaydı, mutlaka onu kudretimizle
yakalardık. Sonra da onu şah damarından keserdik. Hiçbiriniz bu cezayı engelleyip ondan savamazdı”
(Hâkka, 69/44-46).

Bu gün de bir kısım batılı araştırmacılar benzeri iddiaları ileri sürmektedirler. Bu tür düşünce-
deki insanlara,

افلا يتدبرون القران و لو كان من عند غير الله لوجدوا فيه اختلافا كثيرا

“Hâlâ Kur’ân’ı düşünüp anlamaya çalışmıyorlar mı? Eğer Kur’ân, Allah’tan başkası tarafından (indirilmiş bir söz) olsaydı mutlaka onda bir çok çelişki bulurlardı” (Nisa, 4/82) anlamındaki âyet 15 asırdır meydan okumaktadır.

40. Allah sözü olduğunda hiç şüphe yoktur.

ذالك الكتاب لا ريب فيه “Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır” (Bakara, 2/2).

10/37). لا ريب فيه من رب العالمين “Alemlerin Rabbinden indirilme olduğunda asla şüphe yoktur” (Yunus,

41. Kur’ân’a şeytan sözü karışmamıştır, ona şeytanlar dokunup zarar vermez (bk. Cin, 72/8-10).

و ما تنزلت به الشياطين و ما ينبغي لهم و ما يستطيعون انهم عن السمع لمعزولون

“Kur’ân’ı şeytanlar indirmiş değildir. Zaten onların harcı da değildir, buna güçleri de yetmez. Çünkü onlar vahyi dinlemekten uzaklaştırılmışlardır” (Şuara, 26/210-212).

لا يمسه الا المطهرون “Ona ancak temiz olanlar dokunabilir” (Vakıa, 56/79) anlamındaki âyet bu gerçeği ifade etmektedir.

İslam bilginleri bu âyetin anlamını farklı şekillerde izah etmişlerdir:

Kur’ân’a ancak günahlardan temizlenmiş olan melekler dokunabilir, ona şeytanlar dokunup zarar vermez. İmam Malik bu görüştedir.

Kur’ân’a abdestsiz ve cünüp kimseler dokunamaz. Peygamberimiz (a.s.), Abdullah ibn Ömer’e *“Sen Kur’ân’a ancak temiz iken dokun demiştir.”*³⁰ Cumhurun görüşü budur. İbn Abbâs, Şa’bî ve Ebu Hanife gibi bir grup âlim, Kur’ân’a abdestsiz dokunulabileceği görüşündedir. Ayet “Kur’ân’ı ancak müminler okur”, “Kur’ân’ın tefsir ve tevilini ancak şirk ve nifaktan temizlenenler bilebilir”, “Kur’ân ile amel etmeye ancak cennetlikler (saîd) muvaffak olabilir”, “Kur’ân okuma sevabına ancak müminler nail olabilir”, “Kur’ân’ın tadını, faydasını ve bereketini ancak ona iman edenler bulur” şeklinde de yorumlanmıştır. Son görüşü, Buhârî tercihi etmiştir.³¹

SONUÇ

114 sûre ve 6236 âyetten oluşan Kur’ân, Allah’ın son kutsal kitabıdır. Kur’ân’ın Allah sözü ve bütün hükümlerinin doğru ve insanlığın yararına olduğuna iman etmek Allah’ın kesin emridir. Kur’ân’a yukarıda zikredilen hususlar, özellik ve nitelikler çerçevesinde iman etmek gerekir. Mümin olabilmek için, Kur’ân’ın bütün âyetlerini şeksiz şüphesiz kabul etmek şarttır. Kur’ân’ın âyetlerini, emir ve yasaklarını, helal ve haramlarını, hüküm ve tavsiyelerini inkâr etmek, yalanlamak, küçümsemek, beğenmemek ve alaya almak zulüm ve küfürdür.³² Kur’ân’ın bir kısmını kabul edip bir kısmını kabul etmemek iman ile bağdaşmaz, Kur’ân’ın tümünü inkâr anlamına gelir (Hicr, 15/91).

Kur’ân’ın rehber olabilmesi, insanların dünya ve âhiret saadetini sağlayabilmesi için bütün hükümlerine uyulması, Kur’ân’ın hayata geçirilmesi gerekir.

³⁰ Hâkim, Kitabü Menâkıb, babü ma’rifetü’s-Sahâbe, 3 cilt.

³¹ Kurtubî, 56/79. ayetin tefsiri.

³² Câsiye,45/9. İsrâ, 17/57.

Kurân; sadece Hz. Peygamber dönemine ait bir kitap değil, varlığını ve rehberliğini dünya durdukça sürdürecektir olan, çağları aşan ve kucaklayan bir kitaptır. Sadece ilk indiği Arap toplumunun değil bütün insanların kitabıdır.

Kurân; zamanın geçmesiyle eskijen değil daima tazeliğini ve güncelliğini koruyan, insanları geriye değil daima ileriye götüren, ilim, teknik ve gelişmelerle çatışan değil örtüşen ve kucaklaşan bir kitaptır. Emir ve yasakları, helal ve haramları, hüküm ve tavsiyeleri, öğüt ve ilkeleri, misal ve kıssaları, va'd ve vaidleri, geçmişe, geleceğe, Allah'a, insana ve diğer varlıklara dair bildirdiği gerçekler, bilgiler ve tanımlar, zamanın geçmesiyle değişmez ve değerini yitirmez.

Kurân'ın amacı; hangi milletten olursa olsun bütün insanları aydınlatmak, yer yüzünde cehalet, sefahat, küfür ve sapık inançlara kapılarak karanlıklar içinde kalan, nereden gelip nereye gittiğini bilemeyen bütün insanları sapıklık ve dalaletten, sefahat ve rezaletten kurtarıp iman nuru ile doğru yola sevk etmektir³³.

İnsanın Allah ve kâinat ile alakasını temin eden, manevî ve maddî ihtiyaçlarını bildiren Kurân'dır. Kurân bu amaçla cüz'î ve küllî kurallar, emir ve yasaklar getirmiştir. Bu kuralların, emir ve yasakların amacı; aklı, canı, malı ve nesli korumak, böylece insanın huzur ve mutluluğunu; kişisel, ailevî ve sosyal nizamını sağlamak; iyi insan ve iyi bir toplum oluşturmaktır..

Kurân'ın ana konusu Allah ve insandır. Kurân Allah'ı ve insanı tanıtır. Allah'ın emir ve yasaklarını, helal ve haramlarını, öğüt ve tavsiyelerini hüküm ve sınırlarını, va'd ve va'îdini, iman, ahlak ve ibadet kurallarını, iman edip sâlih amel işleyenlerin mükafatlarını, inkar ve isyan edenlerin âhiretteki cezalarını, ibret alınması için geçmiş kavimlerin kıssalarını ve âhîret ahvalini anlatır. İnsanın kendisine, Yaraticısına, insanlara, çevreye ve diğer varlıklara karşı görevlerini bildirir.

Kurân; insanın işlerini ve görevlerini, dinî ve dünyevî diye ayırmaz. İnsanın her inanç, söz, fiil ve davranışının hem bu dünya hem de âhîret ile ilgili boyutu vardır. Allah'a, fertlere, topluma, canlılara ve çevreye karşı görevleri insanın hem dünya hem de âhîret mutluluğu içindir. Ferdî görevlerin, topluma, toplumsal görevlerin de ferde etkisi vardır.

Kurân'ın bildirdiği **Hak Din;** sadece ferdin özel ve aile hayatı ile ilgili değildir. Çünkü insan, tek başına veya sadece ailesi ile birlikte değil, toplum hayatında yaşar. İnsan, sosyal bir varlıktır. Bunun için Kurân ve Sünnet; toplu olarak yaşamak durumunda olan insanların; sosyal, ekonomik, ahlakî, idarî ve hukukî ilişki ve görevleri; inanç, amel, iş, söz, fiil ve davranışları ile ilgili temel kurallar getirmiştir.

³³ Hamdi Yazır, *Hak Dini Kurân Dili*, V, 3010. Eser Kitabevi, İstanbul, 1976.